

Mange av artene i dyphavet finnes kun i iskaldt vann i dypet. Her ser vi noen eksempler på dyr som ble dokumentert på tokt med F/F G.O. Sars i juni 2008. Fra venstre og videre med klokken ser vi: en stor hydroide (*Corymorpha* sp.), en amphipode (*Cleippides quadricuspis*), ei fjærstjerne (*Crinoidae*), og en bunnlevende manet (*Stauromedusae*). Bildene er fra 1000 m dyp utenfor Vesterålen.

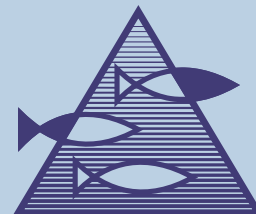
MAREANO kartlegger havbunnen

Siden MAREANO-programmet startet kartleggingen i 2006, har 37 000 kvadratkilometer havbunn blitt kartlagt utenfor Troms og Nordland. På siste toktet i juni 2008 ble det samlet prøver og filmet ned mot 2000 meter dyp. MAREANO-kartleggingen har avdekket mer enn 330 korallrev, gassoppkomme og nye naturtyper på dypt vann.

AV LENE BUHL-MORTENSEN OG PÅL BUHL-MORTENSEN

MAREANO-området dekker havbunn ned til dybder på rundt 3000 meter. Å undersøke på så dypt vann er en spesiell utfordring siden det er svært lite undersøkelsesredskap som er tilpasset disse dybdene. Trykket på dette dypet er enormt og kreftene som trekker i de lange wirene og kablene som må til krever kraftige vinsjer.

På tokt i juni 2008 ble områder ned mot 2000 meter undersøkt. Artene som man finner på de store dypene er helt andre enn i grunnere områder. Det er nemlig et kraftig skille i havtemperatur på rundt 600 til 700 meter. Her går vi fra varmegrader til minusgrader i det man kommer ned i det kalde norskehavsvannet.

HAVFORSKNINGSINSTITUTTET
INSTITUTE OF MARINE RESEARCH

Nordnesgaten 50
Postboks 1870 Nordnes
NO-5817 Bergen
Tel.: 55 23 85 00
Faks: 55 23 85 31

www.imr.no

**HAVFORSKNINGSINSTITUTTET
AVDELING TROMSØ**
Sykehusveien 23
Postboks 6404
NO-9294 Tromsø
Tlf.: 77 60 97 00
Faks: 77 60 97 01

**HAVFORSKNINGSINSTITUTTET
FORSKNINGSSTASJONEN FLØDEVIGEN**
Nye Flødevigveien 20
NO-4817 His
Tlf.: 37 05 90 00
Faks: 37 05 90 01

**HAVFORSKNINGSINSTITUTTET
FORSKNINGSSTASJONEN AUSTEVOLL**
NO-5392 Storebø
Tlf.: 55 23 85 00
Faks: 56 18 22 22

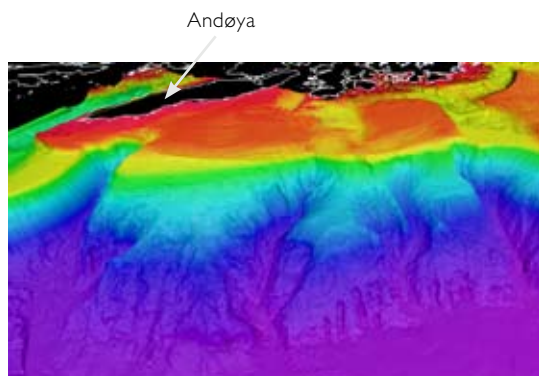
**HAVFORSKNINGSINSTITUTTET
FORSKNINGSSTASJONEN MATRE**
NO-5984 Matredal
Tlf.: 55 23 85 00
Faks: 56 36 75 85

**AVDELING FOR SAMFUNNSKONTAKT
OG KOMMUNIKASJON**
Tlf.: 55 23 85 38
Faks: 55 23 85 55
E-post: informasjon@imr.no

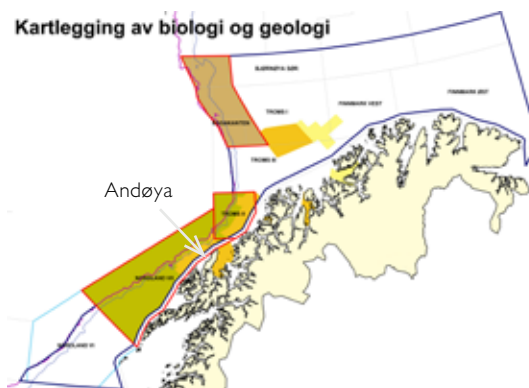
KONTAKTPERSONER
Lene Buhl-Mortensen
Tlf.: 55 23 69 36
E-Post: lenebu@imr.no

Pål Buhl-Mortensen
Tlf.: 55 23 68 15
E-Post: paal.buhl.mortensen@imr.no

FAGGRUPPER
Bunnhabitat og skalldyr

Havbunnen utenfor Andøya og Vesterålen har mange undervannslandskap og naturtyper.

Fargede havområder på kartet viser områder som er blitt eller er planlagt (det mørkeste feltet som dekker Nyegga) kartlagt i MAREANO.

MAREANO kartlegger havbunnen

KARTLEGGING OG PREDIKSJON AV NATURTYPER

En naturtype er et område med særskilte trekk (for eksempel miljøforhold som vannstrøm og bunntype) som skiller det fra andre områder. Naturtypene har som oftest en unik sammensetning av arter styrt av miljøforholdene i området.

MAREANO leverer flatedekkende kart over naturtyper laget på bakgrunn av visuell inspeksjon, kartlegging av miljøforhold og tolking av data innsamlet ved flerstråle-kartlegging.

Mange av naturtypene er knyttet til spesielle marine landskap. Eksempler på marine landskap i MAREANO-området er: sokkelbanker, dyprenner, raviner, korallrev, rasområder og dypvannsllette.

Mange av naturtypene som MAREANO kartlegger har ikke noe innarbeidet navn og har aldri vært systematisk beskrevet.

Det er nær sagt umulig å levere flatedekkende kart over naturtyper utelukkende basert på innsamlinger og observasjoner over så stort område som MAREANO skal dekke. Derfor brukes all informasjon om artsammensetning, og miljø som bakgrunn for å kunne forutsi hvilke forekomster av naturtyper man kan vente å finne på områder som ikke er undersøkt. Enkelt forklart gjøres dette ved å finne sammenhengene mellom målbare faktorer (som har flatedekkende utstrekning) og utbredelse av organsimesamfunn.

MAREANO

MAREANO-programmet skal kartlegge dybde, bunnforhold, biologisk mangfold, naturtyper og forurensning i sedimentene i norske kyst- og havområder. Resultatene gjøres tilgjengelig på www.mareano.no og visualiseres ved hjelp av kart. Informasjon om naturtyper og biologiske samfunn på havbunnen er viktig for å gjennomføre en økosystembasert forvaltning av havområder og for å kunne vurdere konsekvenser av menneskelige aktiviteter. MAREANO gir et unikt bilde av mangfoldet av arter og naturtyper, ved å bruke ulike innsamlingsredskap som sikrer en bred representasjon av organismer på alle typer havbunn. Programmet ledes av Havforskningsinstituttet, i samarbeid med Norges geologiske undersøkelse og Statens kartverk Sjø. Det finansieres av Fiskeri- og kystdepartementet, Miljøverndepartementet og Nærings- og handelsdepartementet.

I de grunne områdene på bankene er sedimentet grovt de fleste steder. Sterke strømmer fører til "utvasking" av steinene i de gamle morenemassene. Svamper, kalkalger og andre skorpeformete organismer gir steinene mange farger.

